

KWARTALNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY POŚWIĘCONY TATAROM W POLSCE I NA ŚWIECIE

PRZEGLĄD TATARSKI

NR 3 (63) ROK 1446/2024 (XVI) ISSN 2080-0541

POETYCKO W GALERII (s. 9)

Zdjęcia: Krzysztof Edem Mucharski

Pismo wydawane dzięki dotacji
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

SZANOWNI PAŃSTWO,

lato w pełni, przed nami zasłużony odpoczynek w górach, dołach i nizinach, ale najpierw rzecz szczególnej wagi.

Oto 10 maja br. przedstawiciel tatarskiej społeczności, Artur Konopacki, został powołany na stanowisko pełnomocnika wojewody podlaskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych. Pierwszy to bodajże taki przypadek w naszej powojennej historii, tym bardziej więc cenny. Tatarzy znają dobrze nowego pełnomocnika, jednak na wszelki wypadek przypomnijmy: dr Artur Konopacki jest pracownikiem naukowym Uniwersytetu w Białymstoku, autorem i redaktorem naukowym licznych publikacji o tematyce tatarskiej, prezesem Podlaskiego Oddziału Związku Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej, członkiem Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego oraz Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Białymstoku. Reprezentuje także tatarską społeczność w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Serdecznie gratulujemy nominacji.

A swoją drogą, ciekawe, że w II Rzeczypospolitej pełnomocników takich nie było i dawano sobie bez nich radę. Czyżby dlatego, że Aleksander Achmatowicz w Senacie RP zasiadał?

No dobrze, wracamy teraz do lata i odpoczynku. Pewnie każdy chciałby gdzieś pojechać, aby tylko nie było za drogo, nie za daleko i nie za blisko, sympatycznie, bezproblemowo i wygodnie. Poleciłbym góry, jednak nie Zakopane i okolice, a jeśli już ktoś się zdecyduje, to niechaj tylko nie jeździ bryką konną w stronę Morskiego Oka ani gdziekolwiek indziej. Koniska przecież mogą być stare, schorowane, zniechęcone, w zмовie z jakimiś podstępными siłami, odmówią pracy, a nawet położą się na środku drogi i bądź człowieku mądry w takiej sytuacji. Weź na siebie odpowiedzialność. Gdyby jednak do czegoś takiego doszło, wtedy nie daj Boże, aby komukolwiek wypsnęło się, że „jeżeli zwierzę jest traktowane z należyтым szacunkiem, to po prostu ma służyć człowiekowi”, jak nieopatrznie wypowiedział się pewien podhalański muzyk, który następnego dnia musiał gęsto się z tego tłumaczyć.

Zatem co: lepiej konie na wczasy, krowy, owce, barany, kozy też, bo dlaczego nie? I psy? Psy również. Drób pominę milczeniem.

Wydawać się może, że niepotrzebnie głos zabieram. Wszyscy dobrze wiemy, że zwierzęta mają swoje niezaprzeczalne prawa do należytego traktowania (opieki, karmienia, odpoczynku itd.), czego trzeba wymagać od ich właścicieli. Jednak zwierzę ma swoją rolę do odegrania na ziemskim padole i zdecydowanie nie jest człowiekiem. Nie jest w ogóle do niego podobne, nie nadawajmy więc zwierzętom ludzkich cech, nie uczłowiczajmy ich, jak często pojawia się w informacjach oraz wypowiedziach, choćby poprzez adoptowanie psa, kota czy nawet konia (tak!). „Adopcja, inaczej przysposobienie, jest uznaniem dziecka innych rodziców, z którym nie ma więzi biologicznej, za własne” – przeczytamy na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Żadnego zwierzęcia nie można adoptować, bo zwierzę nie jest człowiekiem. Zacznijmy wreszcie na nowo przywracać zaburzoną równowagę pojęć.

Bóg jest Tym, który stworzył dla was zwierzęta, abyście na jednych jeździli, a innymi się odżywali. I macie z nich jeszcze inne korzyści: dzięki nim możecie osiągnąć to, czego potrzebują wasze serca. Na nich i na statkach jesteście przenoszeni. On pokazuje wam Swoje znaki. Któremuż zatem ze znaków Boga zaprzeczycie? (Koran, 40: 79–81).

Serdecznie, Musa Czachorowski

W NUMERZE:

Szkolenie w Budapeszcie	1
Dzisiaj sadzimy drzewa	1
Jubileuszowy koncert Buńczuka	2
Warsztaty kuchni czeczeńskiej	3
Navruz w Bohonikach	4
Tatarskie Święto Wiosny	4
Dyskusja o krymskotatarskiej deportacji	5
Obchody Święta Narodowego Azerbejdżanu	6
Targi Książki 2024	7
Warsztaty kuchni arabskiej	8
Czyn w Bohonikach	8
Poetycko w Galerii	9
Spotkanie zespołu wydawniczego	10
Pierekaczewnik – kultowa potrawa Tatarów	11
Literackie latanie tu i tam	12
Wielkie Gniazdo	15
Z historii krymskotatarskiej dyplomacji. Wielka Orda i Tron Krymski	20
Tatarsko-kozackie porozumienie w kronice Mehmeda Senaia	23
Chańskie pismo do szwedzkiego króla	27
Mity o Mamaju. Jak papieżstwo chciało zniszczyć prawosławną Ruś... ..	29

Przegląd Tatarski, kwartalnik społeczno-kulturalny poświęcony Tatarom w Polsce i na świecie ISSN 2080-0541 nakład 500 egz.

Wydawca: Najwyższe Kolegium Muzułmańskie Muzułmańskiego Związku Religijnego w RP
ul. Piastowska 13 F, 15-207 Białystok, tel. +48 85 732 40 23, +48 605 612 137, mizr@mzr.pl, www.mzr.pl

Redaktor naczelny: Musa Çaxarxan Czachorowski, tel.+48 604 136 386, caxarxan@gmail.com

Rada Redakcyjna: Lila Asanowicz, Selim Chazbijewicz (przewodniczący Rady Redakcyjnej), Daniel Czachorowski, Michał Łyszczarz, Aleksander Miśkiewicz, Tomasz Miśkiewicz, Krzysztof Edem Mucharski (zdjęcia), Barbara Pawlic-Miśkiewicz (korekta), Dżemila Smajkiewicz-Murman, Halina Szahidewicz

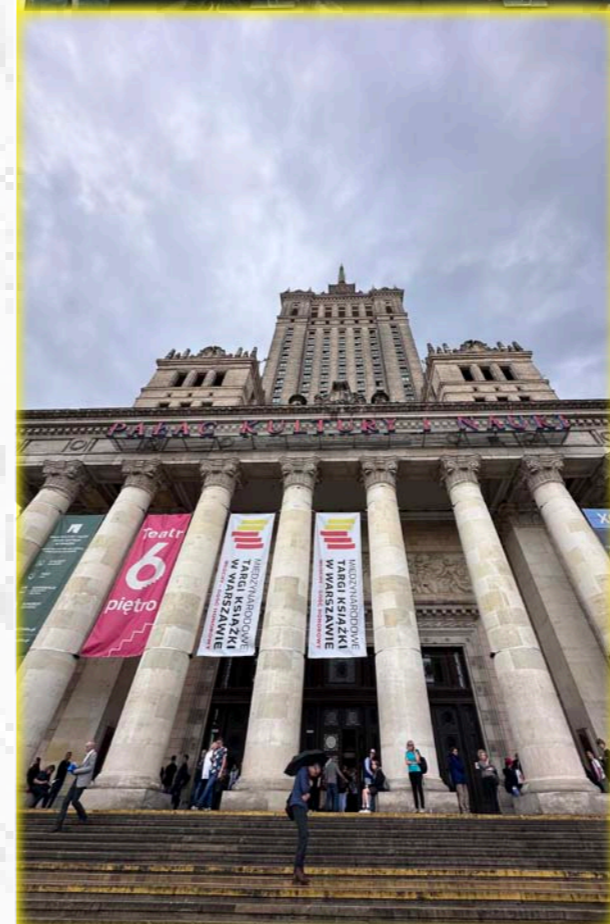
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Zastrzega też sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany tytułów oraz obróbki zdjęć.

Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami Autorów tekstów.

Skład i druk: Agencja Wydawnicza ARGI s.c., ul. Wodzisławska 16, 52-017 Wrocław, www.angi.pl

Pismo wydawane dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Publikacja wyraża jedynie poglądy Autora/-ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zdjęcia: Barbara Pawlic-Miśkiewicz